

רפאנו ד' ונרפא

דו"ח אמ"ן העוסק בניתוחים סטטיסטיים בכל הקשור לתחלואה בנגיף הקורונה, מסכם נכון לשלשום את מצב התחלואה כדלהלן: "הגל הרביעי - גל הלא-מחוסנים - בסימן ירידה, אולם היקפי התחלואה עודם גבוהים - בפתח השבוע, מקדם ההדבקה ממשיך להיות קטן מ-1 כבר יותר מחודש ומדדי התחלואה (מספר החולים במצב קשה ומספר החולים החדשים במצב קשה, כמו גם שיעור הנבדקים החיוביים) משקפים, בהתאם, ירידה עקבית ומתמשכת". הנתונים ברורים, מקדם הדבקה נמוך יותר מחודש, ואף כלל מדדי התחלואה משקפים מגמה של ירידה.

בשבוע שעבר השתלח יו"ר האופוזיציה נתניהו בראה"מ בנט, וטען כי בעוד בתקופתו הייתה ישראל סיפור הצלחה במאבק בקורונה, בתקופת בנט מדובר בכשלון מהדהד, לדבריו: "הטבלה לא משקרת. לפני ארבעה חודשים, תחת ההנהגה שלנו, מדד בלומברג דירג את ישראל במקום החמישי בעולם בהצלחה במאבק בקורונה. היום, היום תחת הממשלה שלכם הוא מדרג אותנו במקום ה-41 מתוך 53 מדינות". יו"ר האופוזיציה האשים את בנט בעלייה מספר המתים בתקופת כהונתו: "רק לפני פחות מארבעה חודשים העברנו לכם מדינה עם כמעט אפס מתים ליום. אבל מאז שהקמתם את הממשלה ואימצתם את מדיניות ההכלה שלכם, 1,392 איש מתו. את רובם אפשר היה להציל. 1,392 משפחות איבדו את יקיריהן, וזה אחרי שנכנסנו לעידן החיסונים, במדינה שיש בה חיסונים".

גורמים בתקשורת הכללית טענו לאחרונה, כי הנתונים, כפי שמתפרסמים בין היתר בדו"ח אמ"ן כאמור, מלמדים על הצלחת האסטרטגיה של בנט בהתמודדות מול נגיף הקורונה, בניגוד למתקפה שהשמיע נתניהו בשבוע שעבר.

למעשה, למתבונן מהצד, המסקנה שונה לחלוטין. נתניהו, כפי שנכתב בעבר ב'הפלס', התנהל בפאניקה קיצונית, מהגבלות תזזיתיות שהשתנו לעיתים בתדירות של אחת ליומיים ועד סגרים קשים ומתמשכים שתועלתם שנויה במחלוקת, כאשר בד בבד נשמעו עדויות מצטברות על נזקים בריאותיים גופניים ונפשיים שהביאו ככנפיהם הסגרים המתמשכים. ומצד שני, עדיין זכורה קריאתו היומרנית והחפוזת של יו"ר הליכוד, שהכתיר עצמו למומחה בינלאומי לקורונה - "צאו לבלות" - שהתבררה כחוכא ואטלולה עם התפשטות חוזרת של הנגיף מעט לאחר מכן.

בנט לעומתו, נחשב כמי שנקט בעיקר בחוסר מעש, בהגבלות כמעט אפסיות. וכך, בעוד נתניהו התנהל בפאניקה מוגזמת, בנט התנהל על גבול האדישות, ובעצם לא נקט בצעד ממשי שניתן לתלות בו, אף לא בעניין בשר, את דעיכת התחלואה המסתמנת. האדישות השלטונית, מנעה אמנם את נזקי הסגרים, אך בד בבד נראה כי המציאות הנוכחית מוכיחה בעיקר, בדיעבד, את יעילותם המפוקפקת של ההגבלות הקשות שהוטלו בסבבים הקודמים.

דעיכת הגל הרביעי, המסתמנת בחסדי שמים ובתפילה למיגורו המלא - למרות חגי תשרי שנחגגו כרגיל, ולמרות פתיחת מוסדות החינוך באופן די מלא - מעלה צל כבד על המגבלות הדרקוניות שהוטלו על הציבור בשנה שעברה, תוך התעמרות בבני היהדות הנאמנה שביקשו לקיים את חיי התורה והתפילה תוך שמירה על הזהירות הנצרכת, ללא סגידה עיוורת לגחמות השלטון.

הדברים הללו מחזקים בלבד של כל יהודי מאמין את ההכרה שהכל מן השמים. הרפואה אך ורק מאת ד' היא, ואין כל משמעות להצהרותיהם של פוליטיקאים מתרברבים. לנוכח כל התהפוכות שחזינו מאז בא לעולם נגיף הקורונה, אין לנו אלא לשאת עינינו בתפילה לרופא חולי עמו ישראל, שלוש פעמים בכל יום - "רפאנו ד' ונרפא".

חדשות

■ מאת י. גפן

אבל כבד ירד אתמול על עולם התורה והישיבות כאשר נודעה הידיעה הקשה והמרה על הסתלקותו של הגאון הגדול רבי אברהם ארלנגר זצוק"ל מראשי ישיבת 'קול תורה' ובעל 'ברכת אברהם' - מזקני מרביצי התורה ומשיירי כנסת הגדולה, ממעתיקי שמועת רבותינו ומיחידי סגולה שבדור, שנפטר לאחר מחלה קשה בשנת הצ' לחייו.

בכל היכלי התורה והישיבות נישאו בימים האחרונים תפילות רבים לרפואתו השלמה של רבי אברהם בן טויבא, אך למרבה הצער בשבת קודש האחרונה התדרדר מצבו מאוד, וביום ראשון בעת לילה מאוחרת השיב את נשמתו הטהורה ליצרה במעמד בני משפחתו הקרובים, אשר עמדו סמוך למיטתו וקראו את פסוקי הייחוד בצאת נשמתו. עם היוודע דבר פטירתו, התעטף עולם התורה באבל גדול ויגון קודר. מכל רחבי הארץ החלו לנהור רבבות לירושלים כדי להשתתף באשכבתיה דרבי של אחד מגדולי התורה, אשר ספריו משמשים כספרי יסוד בהיכלי התורה.

הגאון הגדול רבי אברהם ארלנגר זצוק"ל נולד בלוצרן שבשווייץ בו' בטבת תרצ"ו, לאביו רבי שמשון רפאל זצ"ל, שהיה מעמודי התווך של הקהילה היהודית בעיר, בנו של רבי אברהם ארלנגר זצ"ל, שהיה מייסד הקהילה החרדית בלוצרן והיה תלמידו המובהק של הגאון רבי יצחק דב הלוי במברגר זצ"ל, בעל יד הלוי. אמו, מרת טויבע בת רבי שלום מאיר וורשנר, זכתה להשתתף ביניה ב"כנסייה הגדולה", שם פגשה את מרן רשכבה"ג רבי חיים עוזר גרודזינסקי זצוק"ל,

הרב טוביה שולצינגר

גזע ישישים עלה מבבל

"לא יכבה כלילה נרה".
 "ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך"
 (בראשית כח).

"וכל מאן דישתדל באורייתא לשמה כד נפיק מהאי עלמא אורייתא אזלא קמיה ואכ"ר ות ואגינת עליה דלא יקרבן בהדיה מאריהון דדינא" (זוה"ק פר' וישב קפ"ד).
 "אז אמרתי הנה באתי במגילת ספר כתוב עלי".

כל ספרי 'ברכת אברהם' הולכים לפניו. תשעים שנים של שקידה הולכים לפניו. הגאון הגדול רבי אברהם זצ"ל, אשר יולדתו. ענף עץ אבות, נכד הרב הצדיק רבי אברהם אשר קנא לאלוקיו ובביתו היה תלוי שלט כי הכניסה לציונים אסורה.

"במסירות נפש שלח בניו ללמוד שנים רבות בישיבות קדושות, כי כל תשוקת לבו היתה בזה שיזכה לבנים תלמידי חכמים ובעלי מידות טובות, והבין שרק בדרך זו של רוח תורה וישיבות קדושות יגיע לזה, ובחסד ד' יתברך זכה להעמיד שלשה עשר בתים, משפחות טהורות, מדקדקים במצוות, ובני בניו הרבים שכולם הולכים בדרך התורה ומיטתו שלמה. זו זכות גדולה בדורנו, וזו עדות על הרוח הטהורה של אהבת תורה ויראת שמים שהייתה בלבנו" (דברי הגאון זצ"ל בשבח על אביו הרב ר' שמשון רפאל).
 "חכם שמת בית מדרשו בטל" (מוע"ק כ"ג):

לכל בני הישיבות ועמלי התורה אשר למדו תורתו מפיו ומפי כתבו, יש בחינה של 'בית מדרשו' שהלכו לאור תורתו. הגאון רבי אברהם אשתייר משופרי דאש"כנו. על האי שופרא דבלי בארעא.

הגאון הגדול רבי

שיחות מהמשגיח דקמניץ, הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל, ולאחר פטירתו מונה למלא את מקומו ולמסור שיחות בישיבת קמניץ.

אהבתו לתורה לא ידעה שובע. כשהיה עדיין בחור צעיר וטרם היה נפוץ הספר 'קובץ שיעורים' ממרן הגר"א ווסרמן זצוק"ל הי"ד, ראה תפיס מתוך הספר באחד מהיכלי התורה. הוא למד ועיין בו כשעה וחפץ לשאול אותו כדי להמשיך וללמוד בו. אלא שבעלי הספר סרבו להשאלו, היות והיה מדובר בספר נדיר ביותר. כתגובה לכך ביקש את הספר לימים ספורים בלבד כדי להעתיק אותו לעצמו, וכך ישב במשך מספר ימים והעתיק בכתב ידו את כל הספר מילה במילה. כתב היד מההעתקה זו היה שמור אצלו עד לסוף ימיו, עדות לאהבת תורה שלא ידעה שובע וגבולות.

עם הקמת ישיבת בריסק בראשות הגאון הגדול רבי יוסף דב הלוי סולובייצ'יק זצ"ל בן מרן הגר"ז זצוק"ל, התבקש להיות מראשוני תלמידי הישיבה. כך החל את דרכו בישיבת בריסק, ממנה שאב את עיקר תורתו. באותם ימים זכה לפקוד מפעם לפעם את מעונו של מרן הגר"ז זצוק"ל ולקבל מתורתו. בתקופה זו זכה להיכנס מספר פעמים למעונו של מרן החזון איש זצוק"ל וללמוד מתורתו ומאורחותיו.

בשנת תשט"ז נשא את רעייתו הרבנית שתבלחט"א, בת הגאון רבי חיים יוסף יעקובוביץ זצ"ל, מרבני ישיבת 'קול תורה', ורבה של שכונת 'רחביה' בירושלים. כשלושה חודשים לאחר נישואיו נפטר חמיו, והוא נקרא למלא את מקומו בישיבת קול תורה, וכל זאת בהיותו בן כ"ד שנים בלבד.

כבר מראשית דרכו בהרבצת תורה, נודע בגאונותו ובעמקנותו הגדולה בתורה והחל להשפיע ממעינות תורתו לתלמידי הרבים אשר שתו בצמא את דבריו. יחד עם זאת, שימש עבורם באישיותו כדוגמא אמיתית לתלמיד חכם ועובד ד' באמת.

בהתמדתו הגדולה שלא ידעה שובע, היה הוגה בתורה במשך שעות רצופות ללא הפסקה. שנים רבות היה יושב בישיבה עם החברותא, רעו וידידו הגאון רבי אלכסנדר דינקל זצ"ל מראשי הישיבה, כך בכל יום ישישי - עד האוטובוס האחרון שיוצא מבית וגן העירה, בהתמדה שעשתה רושם עצום על תלמידי הישיבה.

לאחר שסיים למסור שיעורים במספר 'מחזורי רים' בסדר הלימוד בישיבה, החל להוציא לאור את סדרת ספריו 'ברכת אברהם' על מסכתות רבות בש"ס. חיבור הספרים היה עבורו עבודה בפני עצמה, כשהוא עמל ויגע מאוד על כל דבר תורה, לנפות ולזקק את דבריו כסולת נקיה. בנו

אברהם ארלנגר זצוק"ל

המשגיח הגאון הצדיק רבי יצחק ירוחם בורר דיאנסקי שליט"א פתח ואמר כי הוא מספיד בשם ישיבת קול תורה, שהמנוח זצ"ל היה בה ששים שנה והיה חלק ממנה. הוא קונן עליו "סעו המה למנוחות אותנו עזבו לאנחות. והלך לפניך צדקך" - כל המעשים טובים שעשה הכל הולך לפניו - 'וכבוד ד' יאספך'. היה מיוחד בכל המעלות שמנו חכמים שבשבילים נברא האדם. רבינו יונה אומר שמי שהוא שייך לד' יתברך, ימסור את נפשו לקדש שם שמים. הוא היה מכור לד' יתברך, והיה מוחה במי שלא נהג כשורה "הרביץ תורה הרבה, וספריו הגדולים נמצאים בכל מקום ורואים בהם תורה עם יראת שמים. הכניס לישיבה את הלימוד בעומק הפשט, וזכינו לראות תלמיד חכם שלומד עם שלימות העבודה. מי ייתן לנו תמורתו".

גיסו הגאון רבי צבי וובר שליט"א, רבה של 'קריית קמניץ', קרא את הפסוק 'שתה מים מבורך ונוזלים מתוך באר' - זכותו היא כמעייין המתפשט בספריו הגדולים. בהמשך אמר כי ראו בו את קיום דברי המשנה ברורה בשם החינוך כי מלימוד התורה מגיעים לאהבת ד'. וציין את מסירותו והתמדתו וניצול כל רגע ללימוד ועמל התורה.

בנו הגדול, הרב הגאון רבי חיים יוסף שליט"א מראשי ישיבת 'משכן ישראל', סיפר על התמדתו העצומה ויגיעתו בתורה ללא הפסק ועל עמלו הגדול לברר את דבריו בספריו שהיו כסולת נקיה. בנוסף ציין את יראתו הגדולה, וכי בשעת אמירת דברי מוסר היה ניכר על פניו איך הוא חי את הדברים.

בנו הגאון רבי יצחק זאב שליט"א, ראש ישיבת 'מדרש יחיאל', סיפר על הקשר העמוק שלו לתורה וליראה. הוא סיפר כי פעם נכנס לאביו בחול המועד סוכות והוא אמר לו כי עד היום חלם בכל לילה על יום כיפור, ובלילה האחרון כבר חלם על ההדסים. וסיפר כי פעם אמר לאחד מידידיו כי כשנה לאחר שהגיע לגייטסהד הייתה לו ירידה, והדבר התבטא בכך שהוא לא מאוד הצטער כשלא חלם בלימוד.

בנו הגאון רבי אליהו שליט"א מראשי ישיבת 'נועם התלמוד' סיפר על גדלותו בכל חלקי התורה מנעוריו ממש. וסיפר כי בבחרותו למד שו"ע 'יורה דעה' לצורך מבחן קבלת 'היתר הוראה', זאת כדי לשכנע את הוריו שייסיימו להישארותו בארץ ישראל. חתנו, הגאון רבי שמעון פראג שליט"א, ציין את אמונתו הזכה בהשגחה פרטית ואת העובדה שהיה חי את המציאות של 'שכר ועונש', וכן את העובדה שהיה מנותק ופרוש מכל הבלי העולם הזה.

לאחר סיום ההספדים ואמירת הקדיש יצא מסע ההלוויה ההמוני כשרבבות בני תורה צועדים בכאב אחר מיטתו. מסע ההלוויה היה מסע עצום של כבוד התורה, כשההמונים הגיעו על מנת לחלוק כבוד לתורה ולגדולה.

מסע ההלוויה הגיעה להר המנוחות, שם נטמן. שעה ארוכה עמדו תלמידים רבים ליד קברו, כשהם ממאנים להיפרד מרבה האהוב.

הגאון הגדול זצוק"ל הותיר אחריו את משפחתו הגדולה. רעייתו הרבנית הצדקנית תליט"א אשר עמדה לימינו כל ימיו במסירות עצומה. את אחיותיו החשובות שתחי'. את בניו הרבנים הגאונים: רבי חיים יוסף שליט"א מראשי ישיבת 'משכן ישראל' לצעירים בירושלים, רבי יצחק זאב שליט"א ראש ישיבת 'מדרש יחיאל', רבי אליהו שליט"א מראשי ישיבת 'נועם התלמוד', רבי ישראל מאיר שליט"א ממרביצי התורה בירושלים ורבי עקיבא שליט"א ראש כולל בירושלים. בנוחיו וחתניו הרבנים הגאונים: רבי יעקב מרגלית שליט"א מחשובי התלמודים חכמים בבני ברק, רבי רפאל שוואב שליט"א מרביני ישיבת כנסת יצחק-מודיעין עילית, רבי שמעון פראג שליט"א מרביני ישיבת מיר, ורבי שלמה יעקב פורמן שליט"א מחשובי האברכים בירושלים. נכדים ונינים הממשיכים את דרכו לתפארת בישראל, והמוני תלמידים ולומדי תורה המבכים את הסתלקותו של אחד מעמודי התורה שבדור.

ת.נ.צ.ב.ה.

ורבים מבני ירושלים היו מגיעים במיוחד כדי לשמוע את אמירת ה'פסוקי דזמרה' שלו מתוך התלהבות דקדושה. את ברכותיו היה אומר בכונה עצומה, וכפי שהעידו עליו, מעולם לא ראוהו אומר ברכה כ'מצוות אנשים מלומדה'.

גם במידות טובות ובאהבת הבריות הצטיין באופן מיוחד. היה מתייחס לתלמידיו כאל בנים ודואג לכל צרכיהם הגשמיים והרוחניים. היה מקבל כל אדם במאור פנים, ונוהג כבוד בכל אדם. הקפיד באופן מיוחד שלא יקפידו עליו, והיה נזהר מאוד מעבירת שבין אדם לחבירו. בעת שנערך כנס גדול במלאת יובל לישיבת 'קול תורה' והגיעו למקום המונים מבוגרי הישיבה, ניגש רבי אברהם זצ"ל לרמקול ואמר שהוא רוצה לנצל את ההזדמנות שנמצאים כל כך הרבה תלמידים, ולבקש מחילה אם אירע פעם שפגע בכבודו של אחד מהם. גם בצוואתו ביקש שכל המשתתפים בהלווייה יאמרו בפה מלא שהם מוחלים לו, ואף יבקשו ממכריהם שיאמרו שהם מוחלים לו. זכה לידידות רבה עם רבינו מרן ה'דרכי שמואל' זצוק"ל, עמו התיידד בשנים בהם כיהן מרן זצוק"ל בישיבת 'קול תורה'. בשנים האחרונות כאב את מצב התדרדרות הדור, ומספר פעמים עורר בכאב לב במשאותיו על גזירת הגיוס, כשהוא מדגיש שמדובר בדבר שהוא 'ייהרג ואל יעבור'. לאחד ממקורביו אמר כי הוא צם ארבעים תעניות למניעת גזירת הגיוס, ובפרט עבור בני עדות המזרח. בנוסף הייתה לו קביעות לאמירת תהילים למניעת הגזירה. בשנים אלו גילה לא פעם אותות הערכה לרבינו זצוק"ל ולבני התורה העומדים על המשמר.

לפני כשלוש וחצי שנים שיכל את כלתו, מרת חיה רבקה ע"ה, אשת בנו הגאון רבי ישראל מאיר שליט"א. לאחר מספר חודשים שכל את בתו, מרת דינה בריינדל פראג ע"ה, הוא קיבל והצדיק עליו דין שמים, והמשיך בדרך לימודו ובעבודת הבורא.

לפני כשנה נחלש ומיעט לצאת מביתו. בערב חג הסוכות האחרון נפל למשכב ופונה לבית החולים. עם היוודע מצבו הקשה, החלו להעתיך עבורו בכל היכלי התורה והישיבות לרפואה שלמה, אך נגזרה הגזרה, ובליל שני בשעה מאוחרת השיב את נשמתו ליוצרה. מסע הלווייתו יצא אתמול בשעה 11:30 בבוקר מביתו שברח' ישעיהו בשכונת 'בתי הורנשטיין' בירושלים. שעה ארוכה בטרם צאת ההלוויה התאספו המונים בסמוך למעונו כדי להיפרד מרבה ומורם הנערץ. בהלווייה השתתפו רבבות אנשים שהגיעו מכל רחבי הארץ כדי לחלוק כבוד אחרון להאי גאון וצדיק.

מסע ההלוויה נפתח בפרקי תהילים שנאמרו על ידי הקהל ברגש רב. לאחר מכן הספיד דרך הטלפון הגאון הגדול רבי גרשון אדלשטיין שליט"א שציין את זכויותיו הרבות - בתלמידים שהעמיד ובספריו הרבים.

לאחר מכן הספידו הגאון רבי משה יהודה שלינגר שליט"א, ראש ישיבת 'קול תורה', שציין את גדלותו בתורה ואת שיעוריו הבהירים וכן את יראתו הטהורה והשקפתו הנכונה אותה הנחיל לאלפי תלמידיו.

הגאון רבי אברהם יהושע סולובייצ'יק שליט"א ראש ישיבת בריסק פתח בדבריו 'זה יאמר לד' אני, ואמר זאת על רבי אברהם זצ"ל שהיה כולו לד', בתורה ובהרבצתה ובדקדוק הגדול בהלכה. בהמשך דבריו ציין את דבקותו הגדולה באביו הגאון הגדול רבי יוסף דב זצ"ל, אשר הגאון זצ"ל זכה למצות את כל מידותיו.

ידידו מנוער, הגאון הגדול רבי צבי קושלבסקי שליט"א ראש ישיבת 'היכל התורה', ציין את התמדתו ולמדנותו מנעוריו ואת הנעימות הגדולה שלו בלימוד, וציין את העובדה שלמדו יחד חלק ניכר מהש"ס, וזה בעודם נערים צעירים לימים.

ראש ישיבת 'תורת שמחה', הגאון רבי יצחק סולובייצ'יק שליט"א, ציין את ספריו הנודעים 'ברכת אברהם' הנפוצים בכל היכלי התורה ואת היותו תלמיד חכם בר דעת אשר לא מש מדרך עלייתו בלימוד עד סוף ימיו ממש.

ללמד שהתורה והיראה אחד הם, וכולם מרועה אחד ניתנו.

את תלמידיו הרבים עמל להדריך בדרך הלימוד הישרה, ותלמידים רבים אשר רצו לשמש גדולי תורה בדרכי הלימוד והעיון, דבקו בו ובתורתו. שיעוריו היו בעומק הפשט, כשהיה מקשה קושיות בפשט ומהם מפתח את הבנת הסוגיא לעומקה. הקפיד מאוד על תורתו שתהיה אמת. היה רגיל לומר שאם זוכים לכוח לדברי אחד מהאחרונים, זה עדות לתורת אמת ולשכל הישר, והיה מגנה את הלהיטות לומר דברי חידוש שלא נאמרו מעולם.

בנוסף היה מיוחד ביראתו הטהורה. היה רגיל באופן תמידי להגות בספרי מוסר ויראה, 'יראת ד' ניכרה על פניו בכל הליכות חייו, וכל מעשיו ודיבוריו היו בחשבון ומתוך אהבת ויראת ד' - אותה חש כל מי שבא עמו במגע.

בנוסף לתפקידו בישיבת 'קול תורה', היה רגיל למסור במשך עשרות שנים שיחות מוסר בלילות שבת בישיבת 'קמניץ'. זאת מלבד 'וועדים' שהיה מוסר בביתו לקבוצות מבקשי ד' משיבות מיר וברייסק, וכן לרבים ממבקשי האמת שהיו מתאספים בביתו בזמנים קבועים במטרה לינוק מתורתו ויראתו. במשך שנים ארוכות אף היה רגיל לבחון את תלמידיו ת"ת קמניץ על לימודם, כשהוא מחזיר בהם אהבת תורה ויראת שמים טהורה.

יראתו הטהורה ניכרה עליו בכל הליכות חייו - שנא את השקר בכל נפשו ולא יכול היה לעמוד במחיצת אנשים שאינם נוהגים כשורה. היה מדקדק מאוד בד"י בורו ובמעשיו, שהיו כולם בטהרה ובדקדוק גדול. פרק מיוחד הייתה ההקפדה שלו במצוות. שעות ארוכות היה מקפיד במציאת ד' מינים מהודרים לחג הסוכות. עבודה מיוחדת השקיע באפיית מצות שהייתה לפי כל החומרות ודקדוקי הדין. את המצות היה אופה ב'חבורה' מיוחדת ביום פורים דפרוים, זאת כדי למנוע ביטול תורה מהמשתתפים, ולכן בחר דווקא ביום זה שהוא יומא דפגרא בהיכלי הישיבות. מול מקום מושבו קבע שלט קבוע שעליו נכתב 'שוויתי ד' לגדי תמיד'. בימי אלול היה תולה שלט מיוחד עם דברי רבינו יונה בספר היראה 'משנכנס אלול ועד יום הכיפורים יהא חרד ודואג מאימת הדין'. ובסמוך למקום אכילתו נכתב לומר 'הריני אוכל כדי שאהיה חזק לעבודת ד'".

תפילותיו היו בהשתפכות הנפש. את תפילותיו היה מתחיל באמירת פסוקי דזמרה במיתון ובנעימה, כספר שימושי, אשר רבים נאותים לאורו עשרות בשנים.

משכן, כאשר הידיעה עברה מפה לאוזן כי ה'ברכת אברהם' שבק חיים לכל חי, היא עברה ב'צינורות המידע' של בתי המדרשות, כי הם המה יודעיו ומכיריו. וכאשר התקבצו האלפים לחלוק לו כבוד אחרון, התאספו בשל היכרותם עם הגאון זצ"ל בצמתים האמתיים של חיי העולם - הסוגיות הקדושות.

בשעה שהיכתה בנו ההכרה הנ"ל - על החיים האמיתיים הפועמים בתוככי בית המדרש - או אז צפה ועלתה ברכת ההודאה של רבי נחוניא בן הקנה:

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ ד', אֱלֹהֵי שְׁמֵתָּ חֲלָקִי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שְׁמֵתָ חֲלָקִי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׁאֵנִי מְשֻׁפָּם וְהֵם מְשֻׁפָּמִים, אֲנִי מְשֻׁפָּם לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁפָּמִים לְדַבְרֵים בְּטָלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמְלִים, אֲנִי עֹמֵל וּמִקְבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָם מִקְבָּלִים שְׂכָר. אֲנִי רֵץ וְהֵם רָצִים, אֲנִי רֵץ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא וְהֵם רָצִים לְבָאֵר שְׁחַת.

שיבלחט"א סיפר בהספדו כי בספרו הראשון גנו כמחצית מהספר לאחר שהדברים לא עמדו בעין ב" קורתו. ואכן, המנוח זכה במשך השנים לחבר עשרות ספרים שהתקבלו בברכה בעולם התורה והפכו לספרי יסוד בהיכלי התורה, כאשר ידם של כל הוגי התורה ממששת בהם.

בספריו הרבים הוא עוסק רבות גם בסוגיות שאין יד הכל ממשמשת בהם, וגם בדברים שאינם נלמדים בסדר הרגיל בהיכלי הישיבות. ובעוד במהדורות הראשונות חיבר רק על מה שמסר שיעורים בישיבה, הרי שברבות השנים הוסיף והשלים את ספריו, המקי" פים מסכתות שלמות מראשיתן ועד אחריתן.

תורתו הייתה ספוגה גם ביראת ה' טהורה וזכה. יגיעה אחר יגיעה יגע כדי להגיע לבירור אמיתה של תורה, ואף היה רגיל לשפוך על כך דמעות כמים בתפילתו. יחד עם זאת, היה מתבל את תורתו מפעם לפעם בדברי התעוררות ביראת ד'. דברים אלו אף נחקקו עלי ספר בהקדמות ספריו. לימים זכה להוציא גם את ספריו בתורת היראה, מהם שלושה כרכים של 'מאמרים והדרכות' ועוד שני כרכים של שיחות על סדר פרשיות התורה. את שם ספריו אלו קרא במכוון בשם 'ברכת אברהם', כשם ספריו על התורה, כדי

הרב אהרן ספרא

ברכת התורה

קהל רב ליווה למנוחת עולמים את הגאון רבי אברהם ארלנגר זצ"ל.

בכל היכלי התורה ובתי המדרשות, התקב" לה הבשורה המרה ביוגן וצער רב, על לכתו של אחד ומיוחד שבזקני התלמידי חכמים ומרביצי התורה, אשר יראתו קדמה לחכמתו.

היה בכך משום מעמד 'כבוד התורה', כאשר רבנו ותלמידהון ושלומי אמוני ישראל - מבכים גדול בתורה. כאשר יש בכך אמירה רבתי שאין כבוד אלא תורה, ועל כך האבל הגדול, על כי נוטל כבוד מישראל.

בעומק הדברים, היה כאן מעמד 'כבוד התורה' נוסף. משום שהגאון בעל ה'ברכת אברהם' זצ"ל לא נודע בשל כל מעמד ציבורי כזה או אחר. הגאון זצ"ל לא בלט באף במה ציבורית מכל סוג שתהיה. ומצד שני, לא היה בן ישיבה שלא "הכירו", גם אם לא פגשו ולא חזה מעולם בזיו פניו.

פרסומו הרב של הגאון זצ"ל, היה בזכות תורתו ובעיקר בשל הספר 'ברכת אברהם', אשר זכה לסייעתא דשמיא עצומה, כאשר התקבל